

Issue 1 2025/1

ISSN: 2992-9016

IS'HOQXON IBRAT NOMIDAGI
NAMANGAN DAVLAT CHET
TILLARI INSTITUTI

1

ZAMONAVIY FILOLOGIYA MUAMMOLARI
ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОЙ ФИЛОЛОГИИ
PROBLEMS OF MODERN PHILOLOGY

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligining № 060122
raqamli Guvohnomasi asosida faoliyat yuritadi.
Jurnalda maqolalar o'zbek, rus, ingliz, nemis va fransuz tillarida
nashr etiladi.

www.journal.namsifl.uz

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB
TA‘LIMI VAZIRLIGI HUZURIDAGI IXTISOSLASHTIRILGAN TA‘LIM
MUASSASALARI AGENTLIGI
IS‘HOQXON IBRAT NOMIDAGI NAMANGAN DAVLAT
CHET TILLARI INSTITUTI**

“Zamonaviy filologiya muammolari”, “Проблемы современной филологии”,
“Problems of modern philology” nomli Is‘hoqxon Ibrat nomidagi Namangan davlat
chet tillari instituti jurnali

Bosh muharrir: f.f.f.d. (PhD), professor R.G‘.Karimov
Mas‘ul muharrir: p.f.d.(DSc), professor M.M.Yakubbayev
Mas‘ul muharrir o‘rinbosarlari: p.f.d.(DSc), dotsent S.A.Misirov
Katta o‘qituvchi M.M.Sharofiddinov
t.f.f.d. (PhD) X.X.Nishonov

Tahrir hay‘ati

Filologiya fanlari: f.f.d. (DSc), prof. Z.Y.Sadikov, f.f.d. (DSc), prof. N.T.Dosbayeva, f.f.d. (DSc), prof. D.M.Xoshimova, f.f.d., (DSc), dots. F.I.Karimova, f.f.f.d. (PhD), dots. O.Dadaboyev, f.f.f.d. (PhD), prof. A.Tursunov, f.f.f.d., (PhD), dots. I.O‘.Darvishov, f.f.n., dots. A.A.Abdullajanov, f.f.f.d. (PhD) I.I.Umrzaqov, f.f.f.d., (PhD) R.M.Kazakova, f.f.f.d., (PhD) M.I.Tursunova.

Pedagogika fanlari: p.f.d., (DSc) prof. B.X.Xodjayev, p.f.d. (DSc), dots. U.U.Jumanazarov, p.f.d., (DSc) prof. L.T.Ahmedova, p.f.d., (DSc) prof. D.O‘.Xoshimova, p.f.d., (DSc), prof. D.M.Isroilova, p.f.n., prof. S.Saydaliyev, p.f.f.d. (PhD), prof. P.Lutfullayev, p.f.f.d. (PhD), dots. G‘.Sh.Tajibayev, p.f.f.d. (PhD), dots. X.B.Tursunov, p.f.f.d. (PhD), dots. F.M.Erkulova, p.f.f.d. (PhD), dots. A.V.Ermirzayev, p.f.f.d. (PhD), dots. J.Yuldashev, p.f.f.d. (PhD), dots. U.S.Abdurasulova, p.f.f.d. (PhD), M.M.Ayturayev, p.f.f.d. (PhD) Q.O.Valiyev.

Texnik muharrir: B.M.Xoldorov

Zamonaviy filologiya muammolari - Проблемы современной филологии – Problems of modern philology 2025-yil 1-son

Ushbu jurnal 2023-yildan boshlab chop etila boshlagan. Jurnal yiliga 4 marta nashr etiladi.

Zamonaviy filologiya muammolari - Проблемы современной филологии, Problems of modern philology NamDChTI jurnali O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi (AOKA) tomonidan 2023-yil 25-yanvardagi 060122-sonli guvohnomaga binoan chop etildi. NamDChTI Ilmiy axborotnomasi elektron nashr sifatida NamDChTI ilmiy-texnik kengashining 2025-yil 28-apreldagi kengaytirilgan 2-sonli yig‘ilishida muhokama qilinib, chop etishga ruxsat etilgan (Bayonnoma №2). Maqolalarning ilmiy saviyasi va keltirilgan ma’lumotlar uchun muallif javobgar hisoblanadi.

Namangan davlat chet tillari instituti, 2025 y.

O‘ZBEK VA INGLIZ TILIDAGI O‘XSHASH VA MUTANOSIB BO‘LMAGAN IDIOMALAR TAHLILI

Jaloliddinova Nigora

Namangan davlat chet tillari instituti

Jaloliddinovan18@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada o‘zbek va ingliz tillaridagi idiomatik ifodalar o‘rtasidagi o‘xshashlik va mutanosiblik darajalari o‘rganiladi. Idiomalar har bir tilning madaniy boyligi va xalq tafakkurining mahsuli sifatida tahlil qilinib, ularning tarjima jarayonidagi o‘ziga xosliklari ko‘rsatib beriladi. Maqolada ayrim idiomalar o‘zaro ekvivalentga ega ekani, ayrimlari esa tarjima qilinmasdan izoh talab etishini isbotlovchi amaliy misollar orqali tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: idiomalar, tarjima, madaniyat, o‘xshashlik, tafovut

Annotation: This article explores the similarities and mismatches between idiomatic expressions in Uzbek and English. Idioms are viewed as reflections of cultural mindset and national identity. Practical examples illustrate how some idioms have close equivalents, while others require explanation rather than direct translation.

Keywords: idioms, translation, culture, similarity, difference

Аннотация: В статье анализируются уровни сходства и несоответствия между идиоматическими выражениями узбекского и английского языков. Идиомы рассматриваются как отражение культурных ценностей и менталитета народа. Через практические примеры показано, что некоторые выражения имеют эквиваленты, а другие требуют пояснительного перевода.

Ключевые слова: идиомы, перевод, культура, сходство, различие

KIRISH

Har bir xalq tilining boyligi, avvalo, uning idiomatik qatlamida namoyon bo‘ladi. Idiomalar xalqning hayot tarzi, qadriyatlarini, mentaliteti va tarixiy tajribasini o‘zida aks ettiradi. O‘zbek va ingliz tillari ikki turli til oilasiga mansub bo‘lishiga qaramay, ular orasida umumiy fikrni ifodalovchi o‘xshash idiomatik birliklar mavjud. Shu bilan birga, ayrim iboralar mutanosib tarjimaga ega emas, bu esa tarjimanni muqobil yo‘l izlashga majbur etadi. Mazkur maqola ana shunday o‘xshash va mutanosib bo‘lmagan idiomalar tahliliga bag‘ishlanadi.

Idiomalarning madaniy asoslari. Idiomalar tilning lug‘aviy birliklari bo‘lib, ularni tushunish uchun ko‘pincha madaniy kontekstni hisobga olish zarur. O‘zbek tilida 'ko‘ngli yorishdi', 'boshi osmonga yetdi', 'yuragi muzdek bo‘ldi' kabi ifodalar mavjud bo‘lsa, ingliz tilida ham 'over the moon', 'cold-hearted', 'heart sank' kabi

iboralar mavjud. Ularning ba'zilari bir-biriga ma'no jihatdan yaqin bo'lsa-da, har doim ham to'g'ridan-to'g'ri mos kelavermaydi.

O'xshash idiomalar tahlili:

- “Boshi osmonga yetdi” ↔ “over the moon” – har ikkisi ham quvonchni ifodalaydi.
- “Ko'ngli tushdi” ↔ “heart sank” – umidsizlik va tushkunlik ifodasi.
- “Qo'lini sovuq suvga urmaydi” ↔ “doesn't lift a finger” – harakatsizlik, dangasalik ma'nosida.

Bu kabi iboralar semantik jihatdan juda yaqin bo'lib, tarjimada osonlik bilan mos keladi.

Mutanosib bo'lmagan idiomalar tahlili:

- “Tilini yutib yubordi” – ingliz tilida to'g'ridan-to'g'ri muqobili yo'q, “was speechless” orqali ifodalanadi.
- “Ko'z tegdi” – “caught the evil eye” – madaniy jihatdan mos ekvivalent topilsa-da, ko'pchilik uchun tushunarsiz bo'lishi mumkin.
- “Og'ziga urib bo'lmaydi” – ingliz tilida “can't argue with him/her” deb yondashiladi.

Bunday iboralar tarjima qilinayotganda izohli, tavsifiy yoki kontekstual yondashuv talab etiladi.

XULOSA

O'zbek va ingliz tillaridagi idiomalar o'rtasida o'xshashliklar bo'lishi bilan birga, ularning ko'plari madaniy tafovutlar sababli mutanosib tarjimaga ega emas. Tarjimon bu holatlarda kontekst, madaniy sezgirlik va ijodiy yondashuv orqali yechim topishi zarur. Idiomalarning tarjimasi nafaqat til, balki madaniyatlararo muloqotda ham muhim o'rin tutadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Baker, M. (2018). *In Other Words: A Coursebook on Translation*. Routledge.
2. Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. Prentice Hall.
3. Bassnett, S. (2014). *Translation Studies*. Routledge.
4. Karimov, R. (2021). *Tarjimaning nazariy asoslari*. Toshkent: O'zMU.
5. Nurmonov, A. (2017). *O'zbek tilshunosligida tarjima muammolari*. Toshkent: Fan.
6. Jo'raqulov, M. (2020). *Tarjima nazariyasi va amaliyoti*. Samarqand: SamDU nashriyoti.

Crystal, D. (2003). *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge University Press.

<i>Abduqodirova Muxlisabonu</i>	178
THE SOCIAL-PHILOSOPHICAL ANALYSIS OF IBRAT'S VIEWS ON FOREIGN LANGUAGES IN “JOME UL-XUTUT”	
<i>Abdullakhojaev Adkhamkhoja</i>	182

13.00.00

PEDAGOGIKA FANLARI
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ
PEDAGOGICAL SCIENCES

YOSH INGLIZ TILI O'QITUVCHILARI DUCH KELAYOTGAN MUAMMOLAR: O'ZBEKISTON VA ANGLIYA O'RTA TA'LIMI TAJRIBASI ASOSIDA	
<i>Qahramon Ismoilov</i>	188
РЕФЛЕКСИВНОЕ ОБУЧЕНИЕ: ОБЗОР И ЕГО ЗНАЧИМОСТЬ	
<i>Мустаева Елена</i>	193
USING GAMIFICATION IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING	
<i>Ismoilova Zarnigor, Vaqqosova Gulirukhsor</i>	200
ZAMONAVIY TA'LIM METODLARI – TALABALARNI DARSGA QIZIQTIRISHNING SAMARALI TA'SIR CHORASI SIFATIDA	
<i>Ikromova Maqsuda, Hakimova Gulrux</i>	205
ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНЫХ НАВЫКОВ ВЕДЕНИЯ ДЕЛОВЫХ ПЕРЕГОВОРОВ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ У СТУДЕНТОВ-ЭКОНОМИСТОВ	
<i>Нуралиева Мафтуна</i>	210
ADDRESSING THE CHALLENGES OF DIGITAL ENGLISH ORAL COMMUNICATION IN HIGHER EDUCATION	
<i>Bridget Mungowa</i>	215
CHALLENGES AND PEDAGOGICAL STRATEGIES IN TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE IN HIGHER EDUCATION	
<i>Alijon Kodirov, Yoqubjonov Nasimjon</i>	221
INGLIZ TILINI KASBGA YO'NALTIRIB O'QITISH: INTEGRATSIYA ISTIQBOLLARI	
<i>Ergashboyeva Aziza, Inoyatova Rushana</i>	224
USING THE INTERACTIVE METHODS IN TEACHING ENGLISH PRONOUNS IN PRESCHOOL GROUPS	
<i>Ibrohimova Zarnigor, Ismoilov Kakhramonjon</i>	228
XORIJIY TILLARNI O'RGANISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	
<i>Jamolova Nozima</i>	233
MOTIVATIONAL STRATEGIES IN ESP CLASSROOMS FOR ENGINEERS	
<i>Kodirova Gavkhar</i>	238
HIGHER INCLUSIVE EDUCATION FOR PERSONS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS AS A SOCIO-PEDAGOGICAL PROBLEM	
<i>Safarova Zarina</i>	242
INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TA'LIM OLUVCHILARNING CHET TILI KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH	
<i>Xiloliddinova Feruza</i>	246
МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СИСТЕМ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В РАЗВИТИИ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ К ИЗУЧЕНИЮ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	
<i>Журабекова Мадинабону</i>	251
XORIJIY TILLARNI O'QITISHDA PEDAGOGIK MAHORAT VA INNOVATSION METODLARNING TA'SIRI VA O'ZIGA XOSLIGI	
<i>Safarova Asila</i>	255
O'ZBEK VA INGLIZ TILIDAGI O'XSHASH VA MUTANOSIB BO'LMAGAN IDIOMALAR TAHLILI	
<i>Jaloliddinova Nigora</i>	261